

Pracovná skupina: Prezídium COPA, 28. a 29. apríla 2022

Zhrnutie správy zo zasadnutia:

Spoločné prezídiá COPA a COGECA

Predsedaľi prezidentka COPA Christiane Lambertová (FR) a prezident COGECA Ramon Armengol (ES).

Výmena názorov s Januszom Wojciechowskim (komisár pre poľnohospodárstvo) o ruskej invázii na UA a o situácii na trhu

Na úvod prezidentka Copa upozornila na úplne nevhodné vyjadrenie výkonného podpredsedu Komisie F. Timmermansa (na Twitteri) vzhľadom na súčasnú situáciu. Uviedla, že proti jeho vyjadreniu sa Copa ohradí listom, aby mu bola objasnená aktuálna situácia poľnohospodárov. Na záver vyzvala Komisiu na preukázanie väčšej miery flexibility, aby sa poľnohospodári mohli ľahšie prispôbiť súčasným podmienkam.

Komisár Wojciechowski uviedol, že EÚ je sebestačná takmer vo všetkých produktoch, ale veľa krmív a osív sa importuje z UA a zemný plyn a hnojivá z Ruska, preto Komisia prijala kroky na riešenie tejto situácie. Dňa 23. 3. 2022 zverejnila oznámenie, v ktorom sa zameriava na krátkodobé a strednodobé akcie na riešenie problémov rastúcich nákladov, aktivovala krízovú rezervu na podporu najviac zasiahnutých poľnohospodárov. K novej SPP uviedol, že Komisia pokračuje v hodnotení strategických plánov, už zaslala 19 hodnotiacich listov, ďalšie sa pripravujú. Neskôr bude organizovať aj bilaterálne rokovania s členskými krajinami. Komisia si uvedomuje zmenu situácie po zahájení invázie na UA, preto vyzvala členské štáty na zohľadnenie aktuálneho vývoja na posilnenie odolnosti svojich poľnohospodárskych systémov.

Diskusia:

ES reprezentant upozornil na nutnosť, aby poľnohospodári poznali pravidlá pre začatím výsevu.

IE reprezentant upozornil na fakt, že vysoké náklady vstupov nesú najmä poľnohospodári, preto požiadal o sledovanie marží naprieč dodávateľským reťazcom.

Predsedaľujúci vyzval Komisiu na vykonanie posúdenia dopadov jej návrhu na pozastavenie všetkých cieľ na dovoz z UA.

AT reprezentant vyzval Komisiu na prehodnotenie oboch stratégií EZD, pretože EÚ nenesie zodpovednosť za produkciu potravín iba pre EÚ, ale aj pre iné štáty, pokiaľ im UA teraz potraviny dodávať nemôže.

PL reprezentant upozornil na vysoké ceny hnojív. Zároveň informoval o vysokom počte utečencov z UA v PL. PL hodlá naďalej pokračovať v solidarite, ktorú však EÚ nijak nepodporuje, až na návrh pozastavenia všetkých cieľ na dovoz z UA.

FI reprezentantka uviedla, že celý dodávateľský reťazec musí prispieť a spolupracovať na riešení súčasnej situácie. Zaujímala sa, aké kroky plánuje Komisia prijať na zaistenie udržateľnej produkcie potravín.

FI reprezentant varoval, že sa nachádzame na začiatku globálnej potravinovej krízy a upozornil, že treba zaistiť vznik nového priemyslu výroby hnojív v Európe.

ES reprezentant vyzval na uvoľnenie pravidiel, aby bola garantovaná potravinová bezpečnosť a cenová dostupnosť pre obyvateľov EÚ.

FR reprezentant vyzval Komisiu, aby adaptovala politiku energetiky.

Komisár referoval o svojej návšteve Pobaltia a UA, kde poľnohospodári navzdory situácii pokračujú v práci. UA je stále prítomná na medzinárodných trhoch. Upozornil, že potravinová bezpečnosť EÚ síce nie je bezprostredne ohrozená, ale problémom je zmena prepravných kanálov, pretože Rusko blokuje UA prístavy. EÚ sa rozhodla pomôcť, preto navrhla pozastaviť na rok clá na produkty z UA a to aj v kontexte celosvetového potravinového zabezpečenia. Ďalej referoval o súčasnom princípe krízovej rezervy, ktorá je financovaná prostriedkami I. piliera. Čo sa týka využitia II. piliera na podporu poľnohospodárov, takéto opatrenia ešte neboli prijaté, ale podľa neho, pravdepodobne budú. Komisia bude pokračovať v monitorovaní dopadov stratégií EZD na potravinové zabezpečenie. Upozornil, že ostatné prvky stratégie (napr. welfare) nemajú vplyv na produkciu, práve naopak – ich zavedenie pravdepodobne povedie k zníženiu nákladov za veterinárnu starostlivosť, podobne priaznivé bude aj uhlíkové poľnohospodárstvo. Na záver uviedol, že v Komisii prebieha konzistentné krízové riadenie na zvládanie pandémie, sucha, vojny, preto je potrebné mať k dispozícii viac mechanizmov na pomoc poľnohospodárom. Komisia sa usiluje o rýchlu reakciu, národná pomoc by mala prísť skôr – štáty by mali byť tiež aktívne, pretože Komisia má k dispozícii obmedzený rozpočet.

Prezidentka Copa uviedla, že si uvedomuje obmedzenosť rozpočtu, ale mimoriadna udalosť si vyžaduje viac flexibility. Tiež by sa na poľnohospodárov nemali kládať dodatočné požiadavky (ohľadom PPPs), inak hrozí zníženie produkcie. Vyzvala na pragmatickejší prístup a prispôsobenie stratégií.

Výmena názorov s Florikou Fink-Hooijerovou (DG ENVI) ohľadom smernice o priemyselných emisiách, stratégie v oblasti biologickej rozmanitosti a obnovy prírody

Zástupkyňa DG ENVI uviedla, že je potrebné, aby verejnosť správne ocenila poľnohospodárstvo, najmä v súčasnej situácii a aby aj preto poľnohospodárstvo viac prispievalo k ochrane životného prostredia. Nová SPP neznamena ekologické poľnohospodárstvo, ale poľnohospodárstvo, ktoré bude udržateľnejšie, odolnejšie a konkurencieschopnejšie. Riešením je aj návrat k prírode s cieľom dosiahnuť zdravú pôdu, čím sa zvýši udržateľnosť jej využívania. Komisia si uvedomuje, že v EÚ sa každoročne strácajú veľké finančné čiastky stratou ekosystému a biodiverzity. Obnova prírody je preto spoločným záujmom, lebo poľnohospodári by boli prví, ktorí by pocítili stratu biodiverzity. Dopady vojny na znamenajú stratu niektorých vstupov (najmä hnojív z Ruska) a nárast nákladov (energií). Európa je v produkcii potravín sebestačná, ale závislosť na ruských hnojivách sa prejaví v dlhodobom horizonte. Pokiaľ nebudú hnojivá naďalej dostupné, treba ich kompenzovať, zmeniť postupy alebo znížiť závislosť na hnojivách. Na záver zdôraznila, že strata biodiverzity by mala na poľnohospodárov väčší dopad ako vojna na UA.

Diskusia:

Prezidentka Copa upozornila, že v niektorých oblastiach sú priemyselné hnojivá nevyhnutné, napr. nie sú alternatívy iných hnojív. Všetci poľnohospodári sa usilujú o vylepšenie svojich praktík, preto označila ich osočovanie za nemiestne.

ES reprezentant zopakoval svoj príspevok k problematike veľkých šeliem, ktorých odlov je zakázaný. Upozornil, že poľnohospodári potrebujú nástroje ako glyfosát, Komisia podľa neho musí počúvať vedecké odporúčania (napr. EFSA).

FI reprezentant podotkol, že poľnohospodári nemajú problém chrániť prírodu, ale postrádajú finančné analýzy návrhov cieľov na ochranu prírody a kto bude tieto náklady hradiť.

Zástupkyňa Komisie uviedla, že otázkou je koexistencia veľkých šeliem a hospodárskych zvierat, Komisia zaslala členským štátom list, informujúci o možnostiach, ktoré sú k dispozícii a ktoré by mali byť primárne použité. Zákon na ochranu prírody bude pravdepodobne zverejnený na konci júna, podľa zástupkyne nejde o rozšírenie chránených oblastí, ale o návrat do zdravého stavu.

LT reprezentantka uviedla, že je potrebné využiť všetky možnosti prírodných hnojív, ale v LT nie je živočíšna výroba prakticky prítomná, preto nie je možné nahradiť minerálne hnojivá.

DK reprezentantka odmietla jedno európske riešenie na ochranu prírody, ktoré by vyhovovalo všetkým štátom. Ciele musia byť realistické, dosiahnuteľné a na základe dostupných vedeckých poznatkov.

DE reprezentant súhlasil s potrebou zvýšiť odolnosť poľnohospodárstva, ale to, akým spôsobom to má byť dosiahnuté, musí byť prerokované. Komisia chce znižovať použitie PPPs a hnojív, ale poľnohospodári ich potrebujú, aby mohli pokračovať v produkcii, inak dôjde k poklesu produkcie potravín. V kontexte súčasnej situácie odporučil zamerať sa na inovácie, nové technológie, nové šľachtiteľské techniky a podobné príležitosti. Nutné je tiež mobilizovať fondy a vedecký výskum na podporu poľnohospodárov. Upozornil, že v DE kvôli záboru poľnohospodárskej pôdy denne mizne 60 ha, aj tieto aspekty musia byť zohľadnené.

SE reprezentant odporučil zamerať sa na pôvodné poslanie SPP. Veľa opatrení Komisie zverejnených v posledných rokoch spôsobí zníženie produkcie, čo bude znamenať nárast závislosti na dovozoch. Aj v kontexte vojny na UA je očividné, že sa treba primárne zamerať na pokračovanie poľnohospodárskej produkcie v EÚ.

Zástupkyňa Komisie uviedla, že nejde o princíp jedného cieľa, ktorý by mal vyhovovať všetkým členským štátom – tie budú vypracovávať svoje plány obnovy podľa vlastných situácií. Najvhodnejšie dostupné techniky budú prejednané formou diskusií vedcov, neziskových organizácií a zúčastnených strán. Tiež je podľa nej dôležité zohľadniť, koľko pôdy sa používa na chov dobytka a na produkciu krmív pre dobytok, teda posúdiť, aký typ potravín sa v EÚ produkuje.

Schválenie účtovnej bilancie za rok 2021 a stav úhrad členských poplatkov za rok 2022

(V samostatnej prílohe k zápisu v českom jazyku sa nachádzajú dokumenty: Výkazy ziskov a strát C-C 2020-2021, Súvaha C-C 2019-2021, Správa PriceWaterhouseCoopers k účtovnej bilancii C-C za rok 2021.)

Pozn. Vzhľadom na obmedzenia súvisiace s pandémiou Covid-19 boli 2 semináre Geopa-Copa a 3 projekty Horizont 2020 naplánované na rok 2021. Výsledkom je, že granty na financovanie akcií budú obdržané až v roku 2022. Z tohto dôvodu skončil finančný rok 2021 so schodkom vo výške 235 000 EUR.

Stav úhrad členských poplatkov za rok 2022 k dátumu 8. 4. 2022:

FM(09)5790 STATE OF PAYMENT OF MEMBERSHIP FEES 2022						
MEMBERS' ORGANISATIONS		2022				08.04.2022
COUNTRY	ORGANISATION	31.01	30.04	30.09		
SPAIN	ASAJA	47 808			3	47 808
						0
TOTAL UNPAID FEES		47 808	0	0		47 808

Full Members	(1) 1 Invoice per year	(3) Also Geopa
Partners Organisations	(2) Only Geopa's member	MORE THAN 6 MONTHS BEHIND PAYMENTS

Prezídium COPA

Predseda Christiane Lambertová (FR).

Výmena názorov s Máximom Torerom Cullenom (FAO) o tom, ako konflikt na UA ovplyvňuje zaistovanie potravín v tretích krajinách a o prebiehajúcich opatreniach na riešenie najnaliehavejších potrieb a podpory výroby potravín

(Prezentácia je priložená v samostatnej prílohe k zápisu v českom jazyku.)

Zástupca na úvod referoval o všeobecnom dopade vojny na UA, potravinová bezpečnosť v EÚ ohrozená nie je. Na globálnej úrovni však dôjde k signifikantným dopadom – vysoké ceny hnojív a vysoká miera závislosti na fosílnych zdrojoch energie, dovoz niektorých krmív. Produkcia hnojív v EÚ v období 2022 a 2023 bude potenciálne ohrozená. Z konkrétnych poľnohospodárskych komodít budú ohrozené najmä olejniný a rastlinný olej. Ďalej prezentoval aktuálny stav svetových zásob a globálnu dostupnosť niektorých kľúčových poľnohospodárskych komodít, pričom kukurice je dostatok, mnoho globálnych producentov má k dispozícii dostatok vývozných kapacít, takisto pšenice je dostupné množstvo na vývozy. Problém je, že niektoré veľké produkčné štáty obilnín sú silne závislé na dovoze hnojív z Ruska (napr. Brazília).

Organizácia FAO klasifikovala riziká v 3 hlavných oblastiach – produkcia potravín a krmív, makroekonomické riziká (vysoká inflácia) a humanitárne riziká. Riziká sa týkajú vstupov (osív, hnojív a energií). Snahou by malo byť minimalizovanie obchodných prekážok v krajinách, ktoré sú vývozcami týchto surovín. Ďalej špecificky predstavil závislosť ES, IT, EL a PT na dovozoch potravín a hnojív z Ruska a UA. Podľa FAO bude treba v rozvojových krajinách optimalizovať použitie hnojív, aby bola zvýšená efektivita produkcie a zvýšené výnosy, tiež je potrebné globálne zamedziť plytvaniu potravinami.

Diskusia:

ES reprezentant informoval o obavách ES, kde sa ročne vyprodukuje 15-25 mil. ton obilnín,

ďalších 35-37 mil. ton je potrebných na pokrytie dopytu, preto je ES závislé od dovozov (najmä z UA, Ruska a i.) Vzhľadom na nedostatok potaše z Ruska a Bieloruska sa situácia budúci rok ešte zhorší. Pokiaľ poľnohospodári nebudú mať k dispozícii vhodné nástroje (PPPs), dôjde k významnému poklesu produkcie. Upozornil na dôležitosť glyfosátu, vyzval FAO k podpore.

IT reprezentant tiež vyjadril obavy z budúceho roku, takisto dopady v podobe nedostatku potravín v Afrike budú ďalším rizikom pre EÚ.

PL reprezentant referoval o včerajšom rokovaní s komisárom pre poľnohospodárstvo, bohužiaľ, v EÚ rozpočte nie sú k dispozícii finančné nástroje na pokrytie dodatočných nákladov poľnohospodárov. PL reprezentant vyzval na odstúpenie od plánov EZD, pretože sa netýkajú len poľnohospodárstva, ale všetkých odvetví, vrátane dopravy.

Zástupca FAO uviedol, že hnojivá nie sú predmetom sankcií USA a EÚ, súhlasil s tým, že je treba zintenzívniť prácu na hľadaní riešení. Otázkou je ako diverzifikovať zdroje hnojív, ktorých produkcia vyžaduje veľké množstvo energie. Treba zaistiť globálnu potravinovú bezpečnosť na budúci rok, ale zároveň aj podporiť najslabšie štáty. Odporučil však opatrný prístup, lebo jednoduché opatrenia na podporu kompenzácií vysokých cien hnojív môžu byť nebezpečné. Nesmie teda ísť iba o masívne finančné podpory, ale aj o efektívnejší spôsob použitia hnojív najmä v rozvojových krajinách. FAO sleduje aj možnosti nových technológií, nové šľachtiteľské techniky, analyzuje údaje o dopadoch na produkciu. Na záver informoval o možnosti preštudovať si článok s názvom FAO responds to the Ukraine crisis na stránke FAO, ktorý obsahuje aj všetky politické odporúčania FAO a rôzne technické poznámky.

Na schválenie:

- účasť C-C v pakte o vidieku

Schválené bez námietok.

- návrh reflexného dokumentu C-C o certifikácii odstraňovania uhlíka

Schválené bez námietok.

- návrh stanoviska C-C k LULUCF a ESR

Schválené bez námietok.

- návrh reflexného dokumentu C-C o plastoch používaných v poľnohospodárstve

Schválené bez námietok.

Informácie a výmena názorov na medzinárodný obchod a situáciu na trhu, najmä v súvislosti s ruskou inváziou na UA

Sekretariát referoval o situácii na trhu s krmivami, za posledné 2 mesiace došlo k ich zdraženiu v priemere o 20-40 %. Otázkou je aktuálny výsev plodín na UA, kde sa očakáva pokles produkčných plôch o 20-30 %. UA bola 4. najväčší dovozca ekologických krmív do EÚ, v tejto súvislosti Komisia zvažuje výnimočné uvoľnenie pravidiel ekologickej živočíšnej produkcie. Niektoré členské štáty už zaviedli obmedzenie vývozu krmív, na pokrytie dopytu EÚ bude potrebné nájsť nové zdroje, napr. v Južnej Amerike.

Odvetvie bravčového mäsa sa síce zotavuje, ale produkčné náklady stále rastú. Preto pracovná skupina pre bravčové mäso navrhla poslať Komisii list s požiadavkou prijať mimoriadne opatrenia.

Reprezentantka organizácie UNAF (UA), ktorá sa pred 2 mesiacmi dočasne stala partnerskou organizáciou C-C a ktorá reprezentuje viac než 50 % poľnohospodárov v UA, predstavila štruktúru UA poľnohospodárstva.

UA je najväčším svetovým vývozcom slnečnicového oleja (50 % svetového vývozu), 2. najväčším vývozcom medu (12 %), 3. jačmeňa (18 %) a repky (20 %), 4. kukurice (16 %), 5. pšenice (12 %) a vlašských orechov (5 %) a 7. kuracieho mäsa (3 %). UA dodáva potraviny viac než 400 miliónom ľudí, pred vojnou exportovala 98 % poľnohospodárskych komodít námornou dopravou, ale UA prístavy sú teraz okupované. Alternatívna železničná doprava zďaleka nedosahuje kapacity námornej dopravy. Diskutuje sa o možnosti obnoviť železničnú dopravu medzi UA a LT, čo by mohlo pomôcť.

K aktuálnej sezóne 2022 uviedla, že UA plánuje zasiať na cca 14 mil. ha (70 %) jarné plodiny, najväčšie straty plôch sú na severovýchode, severe a východe krajiny. Poľnohospodári plánujú zasiať menej kukurice a viac sóje a slnečnice aj z dôvodu ľahšej logistiky. Rovnako sa zníži plocha na produkciu paradajok, cibule, papriky, hrášku, horčice a melónov. Očakáva sa zníženie výnosov pri všetkých plodinách nielen z dôvodu zníženia produkčných plôch, ale aj z dôvodu nemožnosti včas použiť najrôznejšiu potrebnú techniku (na aplikáciu hnojív a pesticídov) a kvôli nedostatku pracovných síl. Veľkým problémom je aj export produktov živočíšnej výroby do krajín, ktoré ich dovážali (Saudská Arábia, NL, SK, SAE). Živočíšna produkcia UA pred inváziou predstavovala 5,6 mil. ošípaných (straty sú 20 %), 2,6 mil. ks dobytka (straty 15 %) a 220 mil. ks hydiny (straty 15 %).

Diskusia:

Prezidentka Copa uviedla, že ide o humanitárnu a pre UA poľnohospodárov aj profesionálnu katastrofu. Copa a Cogeca pripravili krátke prehlásenie na návrh Komisie pozastaviť na rok všetky clá na dovoz z UA, v ktorom vyjadrujú plnú solidaritu UA farmárom a poľnohospodárskym družstvám. Prezídium Cogeca text schválilo 28. 4. 2022.

Výmena názorov na trh s hnojivami a rôzne možnosti riešenia

Sekretariát pripravil podkladovú správu o trhu s hnojivami, zaslal list o dovozných a antidumpingových clách na hnojivá dovážaných do EÚ a poskytol spätnú väzbu do verejnej konzultácie Komisie. EÚ je závislá na dovoze amoniaku, potaše a fosfátov. Prvým opatrením na zníženie rizika nedostatku hnojív by malo byť zrušenie antidumpingových ciel na dovozy močoviny a dusíkatých hnojív, čo C-C požadujú už niekoľko rokov.

Diskusia:

SE reprezentant informoval o výraznom náraste cien hnojív, preto treba lepšie a efektívnejšie riediť živiny a mať presnejší prehľad o situácii na trhu s hnojivami.

BE reprezentant podporil iniciatívu NL vlády, týkajúcej sa možnosti využívania hnojív zo živočíšnej výroby a využívania hnojív udržateľnejšie a obehovejšie.

RO reprezentant odmietol ciele na znižovanie pesticídov a hnojív a upozornil na nízke miery ich využitia v RO.

EE reprezentantka tiež upozornila na rozdielne situácie pri používaní hnojív v štátoch EÚ.

Polnohospodári v EE potrebujú fosfátové hnojivá, ktoré sa dovážali z Ruska a Bieloruska.

EUFarmers4Ukraine - poľnohospodárska akcia solidarity pre UA

Od začiatku vypuknutia vojny na UA sa sekretariát C-C aj členské organizácie snažia byť aktívne a ich aktivita bola dokonca uznaná Európskou komisiou.

Sekretariát navrhuje koordinovať spolu s členskými organizáciami prvý fyzický konvoj poľnohospodárskej pomoci do PL pod hlavičkou EUFarmers4Ukraine. Po príjazde do PL budú poľnohospodárske vstupy, ktoré sa týkajú najmä osív a veterinárnych liečiv, uložené v logistickom centre Przemysl (15 km od UA hraníc). Zoznam dopytovaných vstupov bude uvedený v zdieľanej tabuľke na SharePointe, aby všetky zapojené organizácie mali prehľad a mohli priebežne dopĺňať informácie o svojich daroch. Sekretariát upozornil, že nejde o PR akciu, preto bude externá komunikácia obmedzená iba na tlačové prehlásenie, ale aj to až po odsúhlasení Komisiou po ukončení celého procesu. DG NEAR teraz distribuuje 22 mil. eur na podporu poľnohospodárov na UA.

Prezidentka Copa navrhla, aby bola do akcie zapojená aj organizácia UNAF a pomohla s distribúciou darov. UA reprezentantka ocenila prejav solidarity a a zapojenie privítala.

Debata o ďalších akciách vo vzťahu k:

- súčasným opatreniam SPP a SPP 2020+

Dňa 31. 3. 2022 zaslala Komisia hodnotiace listy k návrhom strategických plánov prvým 19 krajinám, od 28. 4. sú publikované na webe Komisie. Listy budú podrobnejšie prejednávané počas zasadnutí pracovnej skupiny pre SPP.

- revízii smernice o udržateľnom používaní pesticídov 2009/128

Legislatívny návrh nariadenia o udržateľnom používaní prípravkov na ochranu rastlín (PPPs), ktorý má nahradiť súčasnú smernicu o udržateľnom používaní pesticídov, mal byť zverejnený 23. 3. 2022, termín bol odložený na 22. 6. 2022. Návrh pozície bude predložený na schválenie skupine POCC/CCC v máji a prezídiám v júni.

- cieľom EÚ v oblasti obnovy prírody

Zverejnenie návrhu Komisie o cieľoch obnovenia prírody bolo znova odložené z 23. 3. na 22. 6. 2022. C-C pokračujú v práci na reflexnom dokumente založenom na uniknutých dokumentoch návrhu, sekretariát zaslal list s námietkami k navrhovaným cieľom rôznym komisárom.

- revízii smernice o priemyselných emisiách

Dňa 5. 4. 2022 Komisia zverejnila návrh revidovanej smernice o priemyselných emisiách, novinkou je rozšírenie oblasti pôsobnosti smernice – po novom budú do nej zahrnuté všetky poľnohospodárske podniky zaoberajúce sa chovom dobytká, ošípaných a hydiny s viac než 150 dobytčiami jednotkami, aktuálne by malo ísť o 150 dospelých kráv, 375 teliat, 10 000 nosníc, 500 prasiat alebo 300 prasníc. Pôvodná legislatíva sa týkala 20 000 podnikov, nová smernica sa bude vzťahovať na 185 000 podnikov.

Sekretariát pracuje na pozícii C-C a pripravuje lobistické akcie smerom k Rade a Parlamentu.

Prezidentka Copa uviedla, že v kontexte súčasnej situácie by mala EÚ viac než kedykoľvek predtým podporovať svojich poľnohospodárov a udržiavať s nimi konštruktívny dialóg. Upozornila na úplne nevhodné vyhlásenie F. Timmermansa, ktorý uviedol: „Niektorí ľudia predstierajú, že máme v Európe riziko nedostatku potravín, čo nie je pravda. Problémy po ruskej invázii sú spôsobené fungovaním globálnych trhov s kukuricou a pšenicom. Je to logistický a finančný problém. Nejde o problém s dostupnosťou potravín.“ Prezidentka Copa informovala, že na jeho prehlásenie budú C-C reagovať formou tlačového prehlásenia.